

Author: DIENES, Szabolcs

Title: AT THE BEGINNING OF VISUAL EDUCATION =
A VIZUÁLIS NEVELÉS KEZDETÉN

Citation: Metszet, Vol 17, No 3 (2026), pp 48-53, DOI: 10.33268/Met.2026.3.7

<https://doi.org/10.33268/Met.2026.3.7>

Received: 22 April 2026

Accepted: 25 May 2026

Published: 01 July 2026

KINDERGARTEN, TARNOK, HUNGARY;

ARCHITECT: ÁDÁM PALÁDI-KOVÁCS DLA

The new kindergarten in Tárnok acts as a model for early-childhood visual education. Situated in a transitional zone, the building breaks from traditional street alignment with an angled entrance portal to establish a prominent community presence. Inside, a central glass-walled aula separates operational areas from learning zones while maintaining a direct visual connection to the rear playgrounds. The core layout features a rhythmic series of modular, four-colour-coded classroom blocks integrated with child-sized amenities. Defying conventional local symmetry, the exterior is defined by asymmetrical mono-pitched roofs, a homogeneous white finish that conceals mechanical equipment, and protective wooden shading devices that manage natural daylight.

01

A VIZUÁLIS NEVELÉS KEZDETÉN

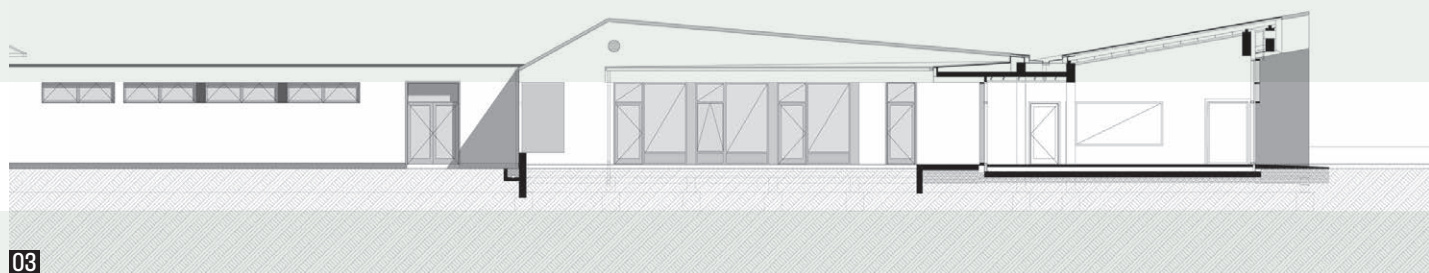
ÓVODA | TÁRNOK

A budapesti agglomerációban, a tízezer fős Tárnok nagyközségben létesített épület alaprendeltetése óvoda. Óvoda, ahol talán a gyerekek elsőként találkozhatnak a kellőképpen formált vizuális környezettel. Szakmánk folyamatos küzdelme a vizuális látásmód fejlesztéséért egész biztosan hamarabb célt érne, és egyoldalú küzdelmünk partneri együttműködéssé válna akkor, ha a vizuális oktatás fontosságát nemcsak minden lehetséges fórumon hangsúlyoznánk, hanem hasonlóan az itt bemutatandó épület megvalósításával, ilyen formában is tennénk az ügy érdekében. A tervező által elképzelt, szerethető vizuális világ, a hazai, „tradicionális” építési struktúra formavilágtól ugyan eltérően, [1] de ezen szakmai küldetésünk egyik megvalósult szép példája lehet.

- 01 Az épület főbejárata az épülettestbe integrált főbejárati portállal, kinyitott ajtóval
- 02 A differenciált esésvonalú tetők szép játéka az épület gazdasági forgalmának kialakítására
- 03 Metszet

02

03

ÉPÍTÉSZ | ARCHITECT
Paládi-Kovács Ádám DLA

FOTÓ | PHOTO
 Zsitva Tibor

SZERZŐ | AUTHOR
 DIENES Szabolcs

—A magyar településekre általában jellemzőek a „minőség” építészeti korszakoknak megfelelő, kisebb köz-épületnek nevezett építményeken – melyek inkább csak működésükben, mintsem építészeti hatásukban szolgálják a közösséget – tapasztalható építési hozzáállás elkeserítő nyomai. [2] Ilyen az emberiség „fejlődéstörténetének csúcán” megjelenő, kizárólag az energiatermelés hamis biztonságát ígérő, építészetiileg értelmetlen, tetőket csúfító napelemek elkeserítő látványa – hogy csak egyet emeljek ki „korszakos munkásságunkból” –, ami Tárnokon is fellelhető. [3] Ebben a világban jelenik meg példamutató megformáltsággal, visszafogott anyaghasználattal ez a gyerekek, szülők, az ott dolgozók és a településen élők számára emelt épület.

—Az óvoda környezete átmenet a családi házas övezet és a közigazgatásnak, sportnak helyet adó területek között. Az építészeti program és ennek következtében kialakuló épülettest egyszerre alkalmazkodik a határterület egyik és másik oldali valóságához, kialakult térfalstruktúrák artikulációihoz. A Huba utcai épületszárny testében kialakított érzékeny szögtörés lehetőséget ad az említett átmeneti zónának való megfeleléshez, ugyanakkor biztosítja és határozottan ki is jelöli az épület karakteres bejáratát, szakítva a kicsinyes, additív épületelem-előtető ráillesztés praktikusnak tűnő megoldásaival.

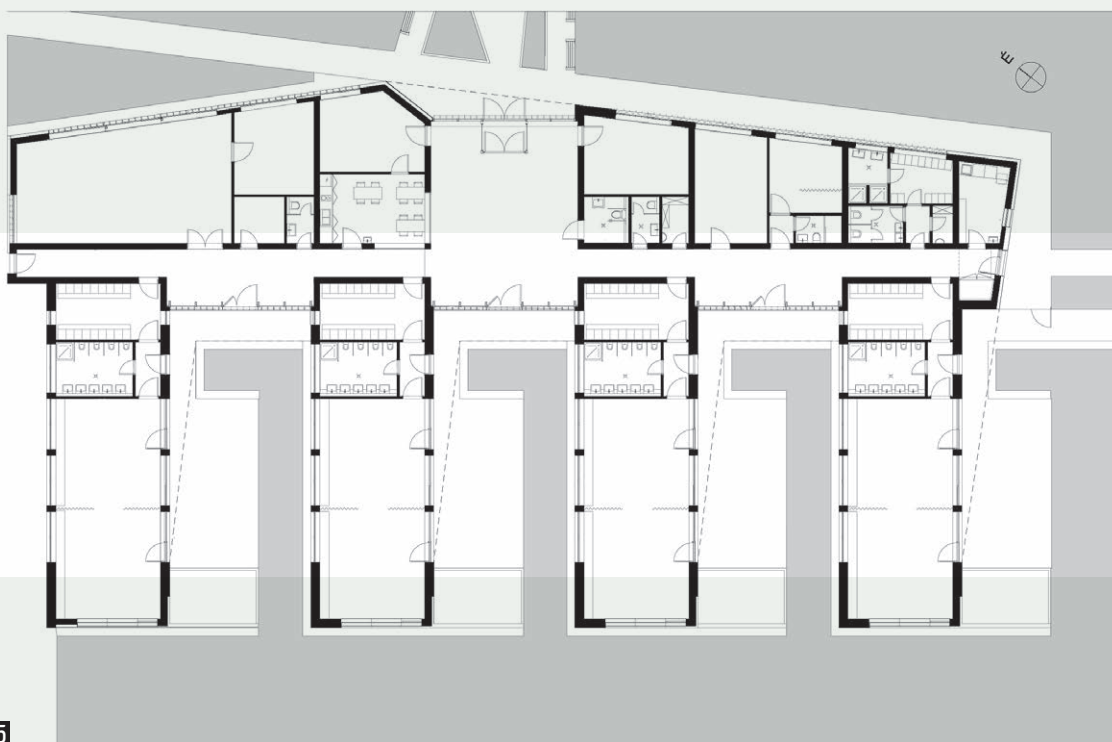
—Az épület főbejárati homlokfrontja tudatos építészeti szándékból kifordul az utca ortogonális rendszerének szűkös kereteiből, ezzel kiemelve az épület főbejárataát és

01

05

04

05

megmutatva a teljes épületben megjelenő szerkesztési rendszer kohézióját, melyre a kertben futó tájépítészeti elemek is rezonálnak – helyesen.

— Funkciószervezésében az épület két részre bontható, melyet a tömegképzés és a megformálás is kifejez. Jellemzően a működést biztosító terekből áll a bejárati épületrész, ennek a – térbővületekkel kialakított – közlekedő-közösségi terének nagyméretű üvegfalaiból

indulnak az óvodai foglalkoztató csoportszobái. A fegyelmezett rendben sorakozó, Johannes Itten hálójával övezett, négy színben „kódolt” foglalkoztatók elhelyezése – a közöttük kialakított játszóudvarokkal – szép ritmust kölcsönöznek az épület belső, kert felőli homlokzatának. — A moduláris foglalkoztatók kialakítása a tervezői találmányosság szép példája, hiszen a csoportszobák előtereiként is működő gyermeköltöző, gyermekmosdó és

06

- 04 A színekkel differenciált foglalkoztatók játszóudvarai az alapszerkesztésből levezethető előtetőelemmel
- 05 Alaprajz
- 06 Tiszta színek, tiszta szerkesztés

kisméretű közlekedő egyszerre szervezi és választja el a szülői, külső és belső forgalmat, és a csoportszobával együtt egységet hoz létre.

—A készlet része a differenciáltan kialakított két hosszfal, ahol az egyik oldalon a nagyméretű üvegfalak teremtenek kapcsolatot a külső játszótérrel, a másik oldalon a magasabb parapettel kialakított falszakasz ad intimitást, miközben a résnyire felnyitott szalagablakokon keresztül segíti a napjárás adta fény beáramlását és szetterülését a foglalkoztató tereiben. A foglalkoztatók előtti homokozó és külső játszótér felett elhelyezett napvitorla teszi elviselhetővé a forró, meleg napokat.

—Az említett törésszögéből indított, nagy üvegezett felülettel kialakított, a főbejárati portál mögötti tér egy nagy aula, melynek a bejárattal szemközti fala is üvegfalként értelmezett. Az energetikai, benapozási kérdések hagyományos rutinja mellett az épülettestet ez az átnyítás egyszerre bontja két részre, és teremt az érkezők számára vizuális kapcsolatot a két foglalkoztató közötti játszóudvar és kert izgalmas, folyamatosan változó, színes gyermekcsoportok alakította világával.

—Az aulatér általában és folyamatosan a mindennapi közlekedési forgalmak lebonyolításának helyszíne. Első időszakban az elkeseredett gyermekek és ennél is szomorúbb szülők búcsúzási, majd a vidám élménybeszámolók,

mindennapi történetek terévé válik, de a gyermekszereplésekkel, párás tekintetű, elérzékenyülő szülőkkel megtöltött ünnepélyes események fontos helyszíne is egyben.

—Az épületben az üzemeltetés forgalma és ehhez kapcsolódó terek leválasztott formában valósultak meg. Az itt dolgozók az épület délkeleti oldalán – az alapszerkesztésből indított, a szerkesztési elvek alapján kialakított – előtető alatt léphetnek be az épület üzemeltetési, adminisztratív területeire. Itt a személyzeti öltözők mellett orvosi vizsgáló és az óvodavezető irodája található. Mindezek mellett, az aula másik oldalán a gyermekek kimeríthetetlen energiáinak részleges levezetésére egy kisebb tornaszoba is helyet kapott a hozzá tartozó sportosztárolóval. Az épület északnyugati oldalán lévő közlekedő a szomszédos, korábban létesített intézmény konyhájával van kapcsolatban, mely a telek ezen vonalán egy térfalat képez, leválasztva a gazdasági forgalmat az óvoda belső kerti életétől. A szomszédos épületben készülő ételek fogadása a társalgó-folyosó, a tálalás az egyes foglalkoztatók területein történik.

—Az óvoda belső működésének bemutatása után fontos néhány gondolatot említeni a ház külső megjelenéséről is. Az épület tömegképzésében nagyon szépen differenciálja és egyben követhető formában írja a tetőzet alatti funkciók alakulását és elhelyezkedését. Az utcafronti főtömeg

02
04

09

03

09

- 07 A zöld csoport gyermekmosdója, zöld kiegészítőkkal, zöld virággal
- 08 Csomópont
- 09 Az találkozások tere, az aulatér

IRODALOM / REFERENCES

- [1] Paládi-Kovács, Ádám: „Pazar atmoszféra – Áurea Ana Palace Hotel, Budapest”, *Metszet*, Vol 13, No 3 (2022), pp 54-59, DOI: <10.33268/Met.2022.3.7> [utolsó belépés: 2026-05-10].
- [2] Timon, Kálmán: „Érd környéke 4 rész - Tárnok”, *Tervlap.hu*, 2024-04-17, hozzáférhető: <<https://tervlap.hu/cikk-nezet/erd-kornyeke-4-resz-tarnok>> [utolsó belépés: 2025-05-26].
- [3] Tárnok Nagyközség Önkormányzata: *Tárnok Településképi Arculati Kézikönyv*, pp 86-133, hozzáférhető: <https://dokumentumtar.tarnok.hu/dokumentumok/koncepcioik/T%C3%A1rnok_TAK%202018.01..pdf> [utolsó belépés: 2026-05-26].
- [4] Szentirmai, Tamás: „Meseház a végeken: Fészek Református Óvoda, Debrecen”, *Metszet*, Vol 14, No 3 (2023), pp 12-19, DOI: <10.33268/Met.2023.3.1.> [utolsó belépés: 2026-05-10].
- [5] Wesselényi-Garay, Andor: „Bóbita Óvoda”, *Metszet*, Vol 14, No 3 (2023), pp 32-37. DOI: <10.33268/Met.2023.3.4.> [utolsó belépés: 2026-05-10].
- [6] Csanádi-Szikszay, Györgyi - Szabó, Árpád: „A mindennapok ölelése – Jó Pásztor Óvoda, Budakalász”, *Metszet*, Vol 16, No 4 (2025), pp 13-17. DOI: <10.33268/Met.2025.4.2.> [utolsó belépés: 2026-05-10].
- [7] Váli, István Ferenc: „Óvoda a HÉV mellett: Jó Pásztor Óvoda, Budakalász”, *Metszet*, Vol 16, No 4 (2025), pp 8-12, DOI: <10.33268/Met.2025.4.1.> [utolsó belépés: 2026-05-10].

ÉPÍTÉS MUNKATÁRSÁK: Sándor Bálint, Lami Anna (Paládi Építész és Mérnök Kft.) | AKADÁLYMENTESÍTÉSI TERVEZŐ: Szabó Henrietta | STATIKUS TERVEZŐ: Kálmán József, dr. Kovácsházy Péter | GÉPÉSZ TERVEZŐ: Kauderer Péter | ELEKTROMOS TERVEZŐ: Gali Csaba, Bucsán Miklós | TŰZVÉDELMI TERVEZŐ: Szaladják László | KONYHATECHNOLÓGIA: Gauland András | KÖZLEKEDÉS: Pach Dániel | TALAJMECHANIKA: Dr. Móczár Balázs | KÖRNYEZETVÉDELEM: Kis Balázs Péter | BERUHÁZÓ: Tárnok Nagyközség Önkormányzata | FŐÉPÍTÉS: Pátrovits Zsolt